

Case study 1

Câu chuyện buôn Um của đồng bào Êđê ở xã Ea pal, huyện Eakar, tỉnh Đắklăk *

Phạm Văn Hiền
Đại học Nông Lâm TP. Hồ Chí Minh

Buôn Dung, xã Krông Jing, huyện M'Drăk, tỉnh Daklak là một buôn người dân tộc Êđê của hai tộc họ Niê và Mlô. Trước đây buôn Dung sống ở chân ngọn núi Chư Păk hùng vĩ thuộc huyện Eakar. Sau bao mùa nương rẫy phải xa rời quê hương do chiến tranh, nay buôn về lại với núi rừng cũ đã ba mùa rẫy. Để cắt cái nghèo cái đói, bỏ cái khổ cái cực lại đất bên đó, già làng và trưởng buôn họp dân quyết định đổi tên buôn, từ nay tên buôn mới là: Buôn Um thuộc xã Ea pal, huyện Ea kar, tỉnh Daklak.

Chuyện cũ còn dài như con sông, con suối chảy vô tận từ núi rừng vào lòng đất mẹ, .v.v...

Vậy mà qua đất mới, cái đói vẫn đeo đuổi đi theo làm cái bụng của trưởng buôn nó thương dân làng nên không yên được, nhân dịp đi thăm người bà con ở buôn gần huyện Eakar, trưởng buôn nghe dân làng trên đó nói chuyện say sưa về nhà máy mía lớn ở gần TP. Buôn Ma Thuật, nó tò mò và quyết định lên xem cho sướng cái bụng.

Thế là trưởng buôn lặn lội lên xem nhà máy mía và đúng vậy, nhà máy mía đường lớn quá, bao nhiêu cây mía cũng không đủ no cho cái bụng của nhà máy, cán bộ nhà máy hướng dẫn cho nó tham quan nhà máy và còn tính giúp cho nó, là không cần làm lúa, chỉ trồng cây mía thôi dân làng cũng không đói và mau giàu.

Nóng lòng cho dân làng quá, nó mời mấy anh cán bộ nhà máy về thăm buôn. Đoàn về thăm buôn và sau đó khảo sát đất, họ còn lấy mấy kg đất đem lên tỉnh, nghe đâu để nghiên cứu đất trồng mía gì đó.

Thời gian trôi qua sau một con trăng tròn trẻo qua đỉnh núi, cán bộ khuyến nông của nhà máy lại đến buôn đông vui như ngày hội, họ tổ chức dạy dân buôn trồng cây mía, họ cho xe chở giống mía về để trồng, chở phân về để bón cho mía, tiền đầu tư Nhà nước cho vay cuối vụ mía mới hoàn trả.

**Theo bạn chương trình mía đường cho buôn có thành công không?
Điều gì sẽ xảy ra?**

*: Trường hợp nghiên cứu là giả định, hư cấu để sinh viên thảo luận nhóm, tác giả không ám chỉ một trường hợp cụ thể ngoài thực tế.